

Riigikogu maaelukomisjoni istungi protokoll nr 170

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 13. oktoober 2026

Algus 14.00, lõpp 15.38

Juhataja: Urmas Kruuse (esimees)

Protokollija: Jaanika Lokk (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Anti Allas, Siim Pohlak, Maido Ruusmann, Andrus Seeme

Komisjoni ametnikud: Marin Daniel (nõunik-sekretariaadijuhataja), Merle Kruusimägi (nõunik)

Puudus: Kalev Stoicescu

Kutsutud: Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi taimetervise osakonna juhataja Tarvo Järve ja õigusosakonna nõunik Katrin Pööra; Transpordiameti õigusosakonna lennundusõiguse jurist Dain Maano Muru (1. päevakorrapunkt); Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse osakonna nõunik Kadri Kabel ja õigusosakonna nõunik Katrin Tuula (2. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Vabariigi Valitsuse algatatud taimekaitseseaduse muutmise seaduse eelnõu (919 SE) teise lugemise ettevalmistamine
2. Vabariigi Valitsuse algatatud veterinaarseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (918 SE) teise lugemise ettevalmistamine
3. Info ja muud küsimused

1. Vabariigi Valitsuse algatatud taimekaitseseaduse muutmise seaduse eelnõu (919 SE) teise lugemise ettevalmistamine

Urmas Kruuse juhatas sisse päevakorrapunkti arutelu ning märkis, et eelnõu 919 SE kohta saatis oma arvamuse Transpordiamet. Ta palus Transpordiameti esindajal tutvustada ameti seisukohti.

Dain Maano Muru tutvustas Transpordiameti ettepanekut. Ta selgitas, et kehtiva seaduse kohaselt on keelatud taimekaitsevahendite pritsimine õhusõidukitelt. Praktikas on ette tulnud juhtumeid, kus inimene soovib registreerida õhusõiduki, millel on suured paagid. Sellist õhusõidukit saaks kasutada ka pritsimiseks, kuigi omanik seda ei tunnista. Põllumehed on märkinud, et õhusõidukitelt pritsimise lubamine oleks tervitatav. Ameti konkreetne ettepanek puudutab kavandatud sõnastust, mille kohaselt on taimekaitsevahendite kasutamine lennukilt või kopterilt keelatud. Murekohaks on terminid „lennuk“ ja „kopter“. Täna kehtib lauskeeld

ning kehtivas regulatsioonis kasutatakse terminit „õhusõiduk“, mis tuleneb nii lennundusseadusest kui ka lennunduse baasmäärusest. Tegemist on konkreetse õigusmõistega. Ameti ettepanek on mitte loetleda õhusõidukeid, millelt ei tohi pritsida taimekaitsevahendeid, vaid sätestada, et pritsida tohib ainult mehitamata õhusõidukitelt. Peale lennukite ja kopterite on olemas ka näiteks purilennukid ning moodsad õhusõidukid, milles on üksnes reisija. Seega on ettepanek sätestada, et taimekaitsevahendit tohib pritsida üksnes mehitamata õhusõidukilt.

Tarvo Järve andis ülevaate Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi (REM) seisukohast Transpordiameti esitatud ettepaneku kohta. Ta märkis, et eelnõuga kavandatavale muudatusele eelnes põhjalik analüüs. Euroopa Liidu (EL) õigusnormide kohaselt võib õhust pritsimiseks teha erandeid üksnes teatud tingimustel. Eesti ei ole seda erandisüsteemi seni üle võtnud. Samas tunneb sektor huvi taimekaitsevahendite pritsimise vastu droonidelt. REM on seisukohal, et eelnõus pakutud lahendus on piisav: drooni puhul on erandi tingimused täidetud, teised õhusõidukid neile kriteeriumidele ei vasta. Kõige olulisem on tooteluba, mis määrab, kas vahendit võib kasutada droonilt pritsimiseks. Põllumajandus- ja Toiduamet (PTA) peab hindama droonilt pritsimiseks ettenähtud toodet ning tegema selle kohta otsuse. REM ei pidanud Transpordiameti pakutud muudatust vajalikuks. Taimekaitseseadus reguleerib üksnes taimekaitsevahendite turustamist ja kasutamist. Lennundusseadusest tulenevaid nõudeid selle eelnõuga ei muudeta ning drooni lennutamisel tuleb täita kõiki lennundusseadusest tulenevaid nõudeid. Seega peab droonilt taimekaitsetööde tegemiseks olema nii lennutamise luba kui ka taimekaitsetunnistus. REM ei pidanud vajalikuks asutustevahelise suhtluse reguleerimist seaduse tasandil.

Katrin Pööre lisas, et muudatuse eesmärk ei ole lennundusseadusesse erandite kirjutamine. Taimekaitseseadus reguleerib üksnes taimekaitsevahendite kasutamist ning selle kaudu ei tehta erandeid lennundusseaduses. Võimalus õhust pritsida on sätestatud juba 2009. aastal vastu võetud direktiivis, kuid seni puudus tehniline võimekus täita õhust pritsimise nõudeid. Seetõttu ei ole seda võimalust varem ka seadusesse lisatud. Lennuki ja kopteri suhtes kehtiv keeld tuleneb direktiivist. Ta juhtis tähelepanu, et täna ega pärast seaduse jõustumist ei ole Eestis veel taimekaitsevahendit, mida oleks lubatud õhust pritsida. REM hindab Transpordiameti tähelepanekuid. Seletuskirjas on märgitud, et taimekaitsevahendit võib kasutada professionaalne kasutaja, kellel on taimekaitsetunnistus. Lisaks peab tal olema luba drooni lennutamiseks.

Dain Maano Muru märkis, et eelnõuga kavandatava regulatsiooni üle ei ole suurt vaidlust. Küsimus on peamiselt terminites. Ta leidis, et taimekaitseseaduse § 78 lõikes 7 ei peaks loetlema õhusõidukeid, millelt pritsimine on keelatud, vaid sätestama, millisel õhusõidukilt on see lubatud. Praeguse sõnastuse korral võivad tekkida teenusepakujad, kes soovivad taimekaitsevahendeid pritsida mõnelt muult õhusõidukilt, nt purilennukilt. Seetõttu võiks sätestada lubava sõnastuse, mille kohaselt tohib pritsida üksnes mehitamata õhusõidukilt.

Urmas Kruuse küsis, kas Transpordiameti tõstatatud küsimus mõjutab eelnõu edasist menetlemist. Arvesse tuleb võtta, et täna ei ole veel õhust pritsimiseks sobivat taimekaitsevahendit ning vaidlus puudutab peamiselt terminikasutust.

Katrin Pööre rõhutas, et taimekaitsevahendi kasutamisel tuleb järgida loas sätestatud tingimusi. Tegemist on täppispritsimisega ning täna nähakse esimese praktilise vahendina mehitamata õhusõidukit.

Urmas Kruuse hinnangul ei ole helikopteriga võimalik täppispritsimist teha. Ka droonilt pritsimisel tuleb arvestada nt tuule tugevuse ja suunaga. Põllumehe huvi on kasutada taimekaitsevahendit säästlikult. Ta küsis, kas Transpordiamet nõustub eelnõu praeguse sõnastusega. Ameti tõstatatud küsimuse juurde saab tagasi tulla, kui selleks tekib praktiline vajadus.

Dain Maano Muru märkis, et tõstatatud küsimus ei ole nii terav, et eelnõu menetlemisega ei saaks jätkata. Transpordiamet juhtis teemale tähelepanu. Lennunduse seisukohalt tundus loogilisem kasutada lubavat sõnastust. Amet ei saa hinnata, kas lennukilt pritsides on võimalik

täita kõiki taimekaitseõudeid. Seda hindavad vastava valdkonna eksperdid. Ametis tekkis küsimus, kas arvestades Eesti maastikku ja lennupiiranguid on üldse võimalik õhusõidukit lennutada piisavalt madalalt ja ohutult. Selles suhtes jäi amet mõnevõrra kahtlevale seisukohale.

Tarvo Järve kommenteeris õhust pritsimise praktilist poolt. Ta selgitas, et taimekaitsevahendit on võimalik pritsida nii lennukilt kui ka helikopterilt. Helikoptereid kasutatakse eelkõige mäenõlvadel asuvates viinamarjaistandustes. Selleks kasutatakse spetsiaalseid helikoptereid, mille tekitatud õhuvool suunab pritsimisvihi lehtede alla. Helikopter võimaldab lennukist paremini manööverdada, sest lennuk vajab pöördeks suuremat ala ja selle kõrvalekalle on suurem. Eestis ei ole seni seaduses erandeid ette nähtud, sest siinsetes loodusoludes ei ole olnud võimalik vajalikke tingimusi täita ega selleks ole olnud praktilist vajadust. Droone saab teoreetiliselt kasutada ka vedelväetise pritsimiseks, kuid kasutamist piirab nende kandevõime. Droon ei asenda taimekaitses tavapritsi, vaid sobib eelkõige täppistöötluseks.

Dain Maano Muru küsis, kas taimekaitsevahendite all mõeldakse ka pestitsiide ja fungitsiide.

Tarvo Järve vastas, et mõiste „pestitsiid“ hõlmab nii taimekaitsevahendeid kui ka biotsiide. Biotsiidid kuuluvad Sotsiaalministeeriumi valdkonda. Taimekaitsevahendi mõiste ei ole määratletud taimekaitseseaduses, vaid kasutuseesmärgi kaudu ELi määruses. Taimekaitsevahendeid kasutatakse ebasoovitavate organismide tõrjumiseks või kasvatatava kultuuri kaitsmiseks. Fungitsiidid, herbitsiidid ja insektitsiidid erinevad oma toime poolest, kuid kõik need kuuluvad taimekaitsevahendite hulka.

Anti Allas küsis, miks ei ole Eestis seni taimekaitsevahendeid, mida saaks õhust pritsida.

Tarvo Järve vastas, et kuna selline kasutusviis ei ole täna lubatud, ei ole tootjatel ega turuletoojatel huvi neid tooteid Eestisse tuua.

Anti Allas märkis, et sel juhul võib Eesti põllumees konkurentsivõimes maha jääda.

Tarvo Järve vastas, et droonide kasutamist ei saa otseselt konkurentsivõimega võrdsustada, sest kasutusala on üsna spetsiifiline. Eestis ei kasvatata viinamarju nt mäenõlvadel, kus on õhusõiduki kasutamine õigustatud. Küll aga on probleem taimekaitsevahendite üldine turule jõudmine ja valiku piiratus.

Urmas Kruuse tegi ettepaneku jääda REM-i pakutud sõnastuse juurde. Kui tulevikus tekib vajadus, saab seadusandja sellele reageerida. Ta tänas Transpordiametit erinevatele aspektidele tähelepanu juhtimise ja sisuka arutelu eest.

Urmas Kruuse märkis, et Riigikogu liikmed, fraktsioonid ega teised komisjonid eelnõule 919 SE muudatusettepanekuid ei esitanud. Eelnõu algataja koostöös juhtivkomisjoniga on ette valmistanud ühe muudatusettepaneku.

Vaadati läbi eelnõu algataja esitatud muudatusettepaneku.

Tarvo Järve selgitas, et muudatusettepaneku kohaselt jõustuksid taimekaitsekoolitust käsitlevad muudatused hiljem. See võimaldab praegustel koolitajatel oma tegevuse sujuvalt uute nõuetega kooskõlla viia. Kui muudatused jõustuksid üldises korras, peaksid koolitajad alanud õppeaastal ja käimasolevate koolituste ajal kohe hindama, kas ning kuidas tuleb nende tegevust seaduse nõuete täitmiseks muuta. Samuti võiks koolitusprogramme kinnitavale ametile korraga laekuda tavapärasest rohkem programme. Kuigi koolitusasutusi ei ole palju, võimaldab hilisem jõustumine muudatused sujuvamalt rakendada.

1. Lugeda eelnõu olemasolev tekst §-ks 1 ja täiendada eelnõu §-ga 2 järgmises sõnastuses:

„§ 2. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punktid 16–18, 21–22 ja 24 jõustuvad 2027. aasta 1. juunil.“

Selgitus: Taimekaitseaduse muutmise seaduse eelnõuga taimekaitsekoolituse ja -tunnistuse regulatsiooni ajakohastavate sätete jõustumine on kavandatud 2027. aasta 1. juunile. Hilisem jõustumisaeg on vajalik, et kõigil muudatustega seotud isikutel – koolitusasutustel, taimekaitsevahendi turustajatel, professionaalsetel kasutajatel ja nõustajatel – oleks piisavalt aega uute normidega tutvuda ning teha oma töös vajalikud ümberkorraldused. Kavandatud jõustumisaeg võimaldab koolitusasutustel oma tegevuse sujuvalt ümber korraldada, taimekaitsekoolituse programme uuendada ning koostada eksami ülesehituse ja läbiviimise korra. Eelnõust lähtudes võivad koolitusasutused esitada Põllumajandus- ja Toiduametile heakskiitmiseks kokku kuni 30 taimekaitsekoolituse programmi ning eksami ülesehituse ja läbiviimise korda. Põllumajandus- ja Toiduametile võib muudatuste jõustumisel kaasneda täiendav töökoormus eelkõige esitatud dokumentide hindamise, teavitamise ja juhendamise. Muudatustega ei kaasne eeldatavalt püsivat olulist halduskoormuse kasvu.

Maaelukomisjon

(Eelnõu algataja ettepanek)

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (konsensus: Anti Allas, Urmas Kruuse, Siim Pohlak, Maido Ruusmann, Andrus Seeme)

Arutati eelnõu edasist menetlemist.

Otsustati:

1.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 21.10.2026 (konsensus)

1.2. Teha ettepanek teine lugemine lõpetada (konsensus)

1.3. Kui teine lugemine lõpetatakse, teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda ja viia läbi lõpphääletus 28.10.2026 (konsensus)

Kõik otsused olid konsensuslikud: Anti Allas, Urmas Kruuse, Siim Pohlak, Maido Ruusmann, Andrus Seeme.

2. Vabariigi Valitsuse algatatud veterinaarseaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (918 SE) teise lugemise ettevalmistamine

Urmas Kruuse juhatas sisse päevakorrapunkti arutelu ning märkis, et Riigikogu liikmed, fraktsioonid ega komisjonid eelnõule 918 SE muudatusettepanekuid ei esitanud. Eelnõu algataja koostöös juhtivkomisjoniga on ette valmistanud 12 muudatusettepanekut.

Urmas Kruuse tegi ettepaneku, et komisjoni liikmed saavad pärast iga muudatusettepaneku tutvustamist esitada küsimusi, misjärel teeb komisjon otsuse muudatusettepaneku kohta.

Siim Pohlak märkis, et ta ei osale muudatusettepanekute hääletamisel.

Vaadati läbi eelnõu algataja esitatud muudatusettepanekud.

Kadri Kabel tutvustas esimest muudatusettepanekut, mis koosneb kahest punktist ja käsitleb põllumajanduslooma mõiste määratlemist. Esialgu kavandati mõiste „põllumajandusloom“ kasutuselevõtmine veterinaarseaduse § 2 lõikes 4, kuid nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadusega tunnistatakse see säte kehtetuks. Seetõttu viiakse mõiste muudatusettepaneku punktiga 1.2 veterinaarseaduse § 30 lõikesse 6.

1. Teha eelnõus järgmised muudatused:

1.1. Jätta välja eelnõu § 1 punkt 2.

Väljajäetav tekst:

2) paragrahvi 2 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Tavapäraselt loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali saamise eesmärgil peetava maismaalooma ja hobuslase (edaspidi *põllumajandusloom*) pidamisel ning loomse saaduse, välja arvatud loomne kõrvalsaadus, käitlemisel osaleva isiku tervisekontrolli suhtes kohaldatakse nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadust.“;

Selgitus: Sätte eelnõust välja jätmine on vajalik, sest 17. juunil 2026. aastal vastu võetud nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadusega (RT I, 11.07.2026, 6) on veterinaarseaduse § 2

lõige 4 kehtetuks tunnistatud alates 1. jaanuarist 2028. Põllumajanduslooma pidamisel ja loomse saaduse, sealhulgas loomse kõrvalsaaduse käitlemisel osaleva isiku tervisekontrolli puhul tuleb edaspidi lähtuda töötervishoiu ja tööohutuse seadusest (TTOS-ist).

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadusega eraldi nõudeid tervisekontrollile enam ei seata.

Seoses veterinaarseaduse § 2 lõike 4 kehtetuks tunnistamisega ei ole asjakohane kavandada nimetatud sättes termini „põllumajandusloom“ määratluse esitamist. Eelnõus on sobivam kavandada põllumajanduslooma mõiste määratlemine pikema sõnaühendina jätkuvalt veterinaarseaduse §-s 30, täpsemalt veterinaarseaduse § 30 lõikes 6 (eelnõu § 1 punktis 18), kus samuti kasutatakse terminit põllumajandusloom. Tegemist on vormilise muudatusega, muudetakse üksnes mõiste määratluse asukohta veterinaarseaduses.

1.2. Muuta eelnõu § 1 punkt 18 ja sõnastada järgmiselt:

„18) paragrahvi 30 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Tavapäraselt loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali saamise eesmärgil peetava maismaalooma ja hobuslase (edaspidi *põllumajandusloom*) märgistamisel kasutatava identifitseerimisvahendi väljastajaga käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud halduslepingu sõlmimiseks kuulutab Põllumajandus- ja Toiduamet välja konkursi. Põllumajandus- ja Toiduamet avaldab konkursi kuulutuse oma veebilehel.“;

Selgitus: *Põllumajanduslooma määratlus on esitatud kehtiva seaduse § 30 lõikes 4, mida eelnõu kohaselt muudetakse ja mis sõnastatakse uuesti. Eelnõu kohaselt kasutatakse terminit „põllumajandusloom“ veterinaarseaduse § 30 lõikes 6. Termin „põllumajandusloom“ on veterinaarseaduses ja selle rakendusaktides läbivalt kasutuses ning seetõttu on vajalik mõiste määratleda pikema sõnaühendina. Seoses sellega asendatakse veterinaarseaduse § 30 lõikes 6 sõna „põllumajandusloom“ tekstiosaga „Tavapäraselt loomse saaduse ja loomse paljundusmaterjali saamise eesmärgil peetava maismaalooma ja hobuslase“, täpsustades, et edaspidi kasutatakse seaduses selle pika sõnaühendi kordamise asemel lühendina terminit „põllumajandusloom“. Tegemist on vormilise muudatusega, mis on vajalik õigusselguse tagamiseks.*

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooletuid 0)

Kadri Kabel tutvustas teist muudatusettepanekut, mis on seotud ELi õiguse ülevõtmise ja lemmikloomadega reisimisega. Muudatusettepanekuga ajakohastatakse veterinaarseaduse reguleerimisalas viide lemmikloomade mittekaubanduslikku liikumist käsitlevale ELi õigusaktile. Samuti täpsustatakse reguleerimisala: lisaks lemmikloomade liikumisele Euroopa Liidu liikmesriikide vahel hõlmab see ka nende sisenemist Euroopa Liitu kolmandatest riikidest.

2. Täiendada eelnõu § 1 punktiga 2, muutes järgnevate punktide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„2) paragrahvi 1 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) lemmikloomade liikumist Euroopa Liidu liikmesriikide (edaspidi liikmesriigid) vahel ning liikumist Eestisse väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvast riigist ja territooriumilt, täpsustades ja täiendades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 ning komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2026/131, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise suhtes kohaldatavate loomatervisenõuetega (ELT L, 2026/131, 27.03.2026);“;

Selgitus: Veterinaarseaduse § 1 lõike 1 punktis 4 täpsustatakse seaduse reguleerimisala sätteid. Muudatusega parandatakse viide Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 576/2013 lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 998/2003 (ELT L 178, 28.06.2013, lk 1–26) ja asendatakse see viitega uuele komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2026/131, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/429 seoses lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise suhtes kohaldatavate loomatervisenõuetega (ELT L, 2026/131, 27.03.2026). Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 576/2013 tunnistati määruse (EL) 2016/429 artikli 270 lõikega 2 kehtetuks alates 21. aprillist 2021, kuid tulenevalt artiklist 277 jätkati määruse (EL) nr 576/2013 kohaldamist lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise osas kuni 21. aprillini 2026. Uut komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2026/131 kohaldatakse alates 22. aprillist 2026 ning see on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides. Veterinaarseaduses reguleeritakse muu hulgas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 rakendamiseks vajalikke nõudeid.

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooletuid 0)

Kadri Kabel andis ülevaate kolmandast muudatusettepanekust. Ta selgitas, et sellega täpsustatakse veterinaarseaduse eelnõu punkti, mis on seotud lemmikloomadega reisimist reguleeriva ELi õiguse muudatusega. Eelnõu punkt sõnastati algul delegeeritud määruse kavandi põhjal. Nüüdseks on määrus avaldatud ja sellesse on tehtud parandused, mistõttu tuleb ka eelnõu täpsustada. Tegemist on tehnilise muudatusega.

3. Muuta eelnõu § 1 punktis 4 kavandatud veterinaarseaduse § 9 punkti 2 ja sõnastada see järgmiselt:

„2) komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2122 tähenduses, välja arvatud sama määruse artikli 11 punktides 1 ja 4, artiklis 11a ning artikli 11b lõike 1 punktis c sätestatud juhtudel, kui pädev asutus on Maksu- ja Tolliamet;“

Selgitus: Veterinaarseaduse § 9 punktis 2 parandatakse viited komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2122 sätetele, sest seaduseelnõu väljatöötamise ajal ei olnud nimetatud delegeeritud määruse muudatused veel vastu võetud ja avaldatud. Komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2019/2122 muudeti komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2026/273, mis avaldati 13. aprillil 2026 (ELT L, 2026/273, 13.04.2026) ja mida kohaldatakse alates 22. aprillist 2026. Avaldatud tekstis on muudetud sätete numeratsiooni ja seoses sellega on vaja teha täpsustused ka eelnõus.

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooletuid 0)

Kadri Kabel märkis, et neljas muudatusettepanek on seotud Riigikogus menetletava loomakaitseseaduse eelnõuga. Muudatusettepanekuga ühtlustatakse veterinaarseaduse ja loomakaitseseaduse terminoloogiat. Veterinaarseaduse eelnõus kasutatakse varjupaiga mõistet, kuid loomakaitseseaduse eelnõus on see määratletud laiemalt ning varjupaiga pidaja tegevus jaguneb kolmeks erinevaks tegevusalaks. Seetõttu täpsustatakse veterinaarseaduse eelnõu sõnastust, et see oleks kooskõlas loomakaitseseaduse eelnõu terminoloogiaga.

4. Muuta eelnõu § 1 punktis 22 kavandatud veterinaarseaduse § 32 lõiget 5 ja sõnastada see järgmiselt:

„(5) Käesoleva seaduse § 37 lõigete 2 ja 4 tähenduses omanikuta või loomapidaja juurest lahti pääsenud loomade (edaspidi hulkuvad loomad) pidamisega tegelev ettevõtja, hulkuvate loomade

hoiukodudesse paigutamise tegelev ettevõtja ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 9 punktis b nimetatud tegevusalal tegutsev ettevõtja esitavad andmed enda ning hulkuvate loomade pidamiseks ettenähtud varjupaigas ja hoiukodus (edaspidi koos varjupaik) loomakaitse seaduse § 5 lõikes 2 nimetatud ajavahemikul peetava koera, kassi ja valgetuhkru ning käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud looma kohta loomade registrisse kandmiseks.“

Selgitus: Veterinaarseaduse § 32 lõikes 5 täpsustatakse termineid ja viiakse see paremini kooskõlla loomakaitse seaduse ja veterinaarseaduse muutmise seaduse eelnõus 899 SE kavandatud muudatustega, mille jõustumine on kavandatud 2027. aasta 1. jaanuaril. Nimetatud eelnõu 899 SE kohaselt eristatakse kolme tüüpi varjupaiku. Esimene varjupaiga tüüp on traditsiooniline ehitise ehk hoone või rajatisega varjupaik. Teine varjupaiga tüüp on selline varjupaik, kus tegeletakse hulkuvate loomade hoiukodudesse paigutamise tegevusega. Kolmas varjupaiga tüüp on selline varjupaik, kus tegeletakse koerte, kasside ja valgetuhkrute teise liikmesriiki viimisega ehk tegutsetakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 9 punktis b nimetatud tegevusalal. Seetõttu on vaja ühese arusaadavuse tagamiseks käesolevas eelnõus täpsustada, et kõikides eelnimetatud erinevates varjupaikades tegutsevad ettevõtjad peavad esitama andmed enda ning varjupaigas või hoiukodus peetavate loomade kohta loomade registrisse kandmiseks.

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooletuid 0)

Kadri Kabel tutvustas viiendat muudatusettepanekut, mis on seotud lemmikloomadega reisimist käsitleva ELi õiguse ülevõtmisega. Muudatusettepanekuga lisatakse veterinaarseadusesse viited ELi õigusaktidele, mis reguleerivad lemmikloomapassi väljaandmist ja täitmist. Kehtiva korra kohaselt võivad lemmikloomapassi väljastada kutsetegevusloaga veterinaararstid ning seda praktikat jätkatakse. Samuti lisatakse lõige, mis selgitab, keda käsitatakse õigusaktides volitatud veterinaararstina. Seadusega antakse lemmikloomapassi väljastamise õigus kõigile kutsetegevusloaga veterinaararstidele, et vältida segadust veterinaarseaduses kasutatava volitatud veterinaararsti mõistega.

5. Teha eelnõus järgmised muudatused:

5.1. Täiendada eelnõu § 1 punktidega 25 ja 26, muutes järgnevate punktide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„25) paragrahvi 33 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Veterinaararst väljastab nõuetekohaselt täidetud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 11 lõikes 1 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 71 lõikes 1 nimetatud identifitseerimisdokumendi (edaspidi lemmikloomapass) koera, kassi või valgetuhkru pidajale komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 71a kohaselt.“;

26) paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud veterinaararst on lemmikloomapassi väljastamise ülesande täitmisel volitatud veterinaararst komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 2 punkti 1 alapunkti a tähenduses. Veterinaararstil on õigus lemmikloomapassi väljastada tema kutsetegevuse loa kehtivuse ajal.“;

Selgitus: Veterinaarseaduse § 33 lõikes 6 täpsustatakse lemmikloomapassi väljastamise nõudeid. Viide kehtetule Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 576/2013 asendatakse viidetega kehtivatele määrustele:

1) komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2026/131, mida kohaldatakse alates 22. aprillist 2026, ja

2) komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2019/2035, milles tehtud muudatusi kohaldatakse samuti alates 22. aprillist 2026. Täpsustatud sõnastuse kohaselt täidab veterinaararst nõuetekohaselt ära komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 11 lõikes 1 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 71 lõikes 1 nimetatud identifitseerimisdokumendi (edaspidi lemmikloomapass) ja väljastab selle koera, kassi või valgetuhkru pidajale, kelleks võib olla koeri, kasse ja valgetuhkruid pidav ettevõtja või lemmikloomaomanik, komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 71a kohaselt. Veterinaarseaduse § 33 lõikes 6¹ täpsustatakse, et veterinaararst, kellel on lemmikloomapassi väljastamise ülesanne, on selle ülesande täitmisel volitatud veterinaararst komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 2 punkti 1 alapunkti a tähenduses. Samuti täpsustatakse lemmikloomapassi väljastamise õiguse ajalist ulatust ning nähakse ette, et veterinaararstil on õigus lemmikloomapassi väljastada tema kutsetegevuse loa kehtivuse ajal. Lemmikloomapassi väljastamise õigus on siiani olnud veterinaarseaduse alusel veterinaararstidele antud ja tegu on rutiinse tegevusega veterinaarpraksises. Oluline on jätkata ettevõtjatest koera, kassi või valgetuhkru pidajatele ja lemmikloomapidajatele lemmikloomapasside väljastamisega viisil, mis oleks kättesaadav ja ei raskendaks lemmikloomapassi saamise protsessi. Seega on oluline jätkata kehtiva praktikaga, mille kohaselt kõigil kutsetegevusluba omavatel veterinaararstidel on õigus lemmikloomapassi väljastada. Täpsustused muudavad selgemini arusaadavaks, et lemmikloomapassi väljastamine on seadusega veterinaararstile antud kutsealane ülesanne, mille täitmist kontrollitakse kutsetegevuse loa ja järelevalve kaudu. Tegemist ei ole konkreetse haldusülesande individuaalse volitamisega nagu on reguleeritud veterinaarseaduse §-s 78.

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooletuid 0)

Kadri Kabel märkis, et kuues muudatusettepanek on samuti seotud lemmikloomadega reisimisega ning sellega täpsustatakse numeratsiooni. Kuna eelmise muudatusettepanekuga lisatakse lõige 6¹, tuleb muuta sellele järgneva lõike numeratsiooni.

6. Muuta eelnõu § 1 punkti 25 (uue numeratsiooni järgi punkti 27) ja sõnastada see järgmiselt:

„27) paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 6² järgmises sõnastuses:

„6²) Veterinaararst lisab lemmikloomapassi väljastamisel oma allkirjale kutsetegevuse loa numbri ning kannab lemmikloomapassiga seotud andmed loomade registrisse käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud korras.“;

Selgitus: Kuna eelmise muudatusettepaneku kohaselt lisandus veterinaarseadusesse § 33 lõige 6¹, siis eelnõu § 1 punktis 25 (uue numeratsiooni järgi punktis 28) tuleb parandada täiendava lõike numbrit, milleks on uue numeratsiooni järgi § 33 lõige 6².

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooletuid 0)

Kadri Kabel andis ülevaate seitsmendast muudatusettepanekust. Ta märkis, et ka see ettepanek on seotud lemmikloomadega reisimise ja ELi õiguse ülevõtmisega. Ettepanekuga täpsustatakse, milliseid andmeid peab veterinaararst ELi lemmikloomapassi väljaandmisel ja täitmisel säilitama. Andmete säilitamise kohustus kehtib veterinaararstidele ka praegu. Nõuet leevendatakse osaliselt: edaspidi ei pea passi väljastanud veterinaararst säilitama enda andmeid. See kohustus tuleneb juba veterinaarseaduse rakendusaktist. Üldiselt jätkatakse

senise praktikaga. Lisandub ELi õigusaktis nimetatud punkt i, mille kohaselt tuleb säilitada ka passi väljaandmise kuupäev.

7. Täiendada eelnõu § 1 punktiga 26 (muudetud tekstis punkt 28), muutes järgnevate punktide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„28) paragrahvi 33 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Lemmikloomapassi väljastav veterinaararst säilitab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 71 lõikes 3 ning V lisa punktides a–f ja i nimetatud andmeid vähemalt kümme aastat lemmikloomapassi väljastamisest arvates.“;“

Selgitus: Veterinaarseaduse § 33 lõikes 7 parandatakse viited kehtetule Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 576/2013 ning need asendatakse viidetega komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 sätetele, mida kohaldatakse alates 22. aprillist 2026. Sel viisil sätestatakse lemmikloomapasse väljastavale veterinaararstile täpsustatud nõuded andmete säilitamise kohta. Võrreldes kehtivate nõuetega on uue sõnastuse puhul täiendatud säilitatavate andmete koosseisu andmetega lemmikloomapassi väljastamise kuupäeva kohta (määruse (EL) 2019/2035 V lisa punkt i). Täiendus on seotud loodavasse riigi lemmikloomaregistrisse esitatavate andmetega. Nimelt on vaja alates 1. juunist 2027 väljastatud lemmikloomapasside kohta esitada andmed ka nimetatud registrisse. Andmete õigsuses veendumiseks on oluline, et registrisse esitatud andmete kohta säilitab veterinaararst andmed ka enda arvestuses. Säilitatavate andmete koosseisust on välja jäetud ettevõtja või lemmikloomaomaniku allkirja säilitamise nõue (määruse (EL) 2019/2035 V lisa punkt h). Ettevõtjast loomapidaja või lemmikloomaomaniku muid andmeid (nimi ja kontaktandmed) peab veterinaararst endiselt säilitama. Säilitatavate andmete hulgas on välja jäetud passi väljastanud või täitnud veterinaararsti nimi, kontaktandmed ja allkiri (määruse (EL) 2019/2035 V lisa punkt g), sest veterinaararstil on juba kohustus pidada enda väljastatud lemmikloomapasside kohta arvestust veterinaarteenuse osutamise kohta peetava arvestuse hulgas. Muudatused on kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 71a lõike 3 nõuetega, mille kohaselt artikli 71 lõikes 1 osutatud passi väljastamisel säilitavad lõikes 1 osutatud veterinaararstid artikli 71 lõikes 3 ja V lisa punktides a–f osutatud teavet pädeva asutuse määratud miinimumperioodi jooksul, mis ei ole lühem kui kolm aastat.

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooleteid 0)

Kadri Kabel selgitas, et lemmikloomaregistri andmete usaldusväärsuse tagamiseks kavandati esialgu, et loomapidaja saab esitada andmeid sünnikuupäeva või teises riigis registreeritud ettevõtja tunnuse alusel. Veterinaarseaduse kohaselt peab loomapidaja olema registreeritud rahvastikuregistri andmete põhjal. Seetõttu jäetakse sünnikuupäev välja ning selle alusel registreerida enam ei saa. Registreerimiseks on vaja Eesti isikukoodi, mille saab rahvastikuregistrisse kantud isik. Sama põhimõtte kehtib äriregistri puhul: juriidiliste isikute ja füüsilisest isikust ettevõtjate andmed saadakse äriregistrist. Nii välditakse ebausaldusväärsete andmete esitamist ning kasutatakse riigi andmekogudesse kantud andmeid.

8. Teha eelnõus järgmised muudatused:

8.1. Muuta eelnõu § 1 punkti 32 (uue numeratsiooni järgi punktis 35) sõnastust ja jätta kavandatud veterinaarseaduse § 35 lõike 1 punktist 7 välja sõnad „või selle puudumise korral sünniaeg“.

8.2. Muuta eelnõu § 1 punkti 32 (uue numeratsiooni järgi punkti 35) sõnastust ja jätta kavandatud veterinaarseaduse § 35 lõike 1 punktist 8 välja sõnad „või selle puudumise korral asjakohane identifitseerimistunnus“.

Selgitus: Veterinaarseaduse § 35 lõike 1 punktis 7 ja 8 täpsustatakse loomade registrisse kantavate andmete koosseisu ning koosseisust jäetakse välja füüsilisest isikust lemmikloomapidaja puhul isikukoodi puudumise korral sünniaeg ning juriidilisest isikust ja füüsilisest isikust ettevõtjast loomapidaja puhul registrikoodi puudumise korral asjakohane identifitseerimistunnus. Lähtudes veterinaarseaduse § 32 lõikest 2 (eelnõu § 1 punkt 22, uue numeratsiooni järgi punkt 23), on kavandatavas loomade registris lemmiklooma registreerimise kohustus seotud isiku elama asumisega Eestis ning enda elukoha andmete registreerimisega rahvastikuregistris ja sellisel puhul saab füüsiline isik Eesti isikukoodi. Sünniaja andmete alusel loomapidaja andmete registreerimist ei ole planeeritud. Juriidiliste isikute ja füüsilisest isikust ettevõtjate puhul ei ole kavandatavas loomade registris planeeritud muud võimalust kui äriregistrist andmete pärimine, sest äriregister juba koondab kõigi Eestis registreeritud juriidiliste isikute ja füüsilisest isikust ettevõtjate andmeid.

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooletuid 0)

Kadri Kabel märkis, et ka üheksas muudatusettepanek käsitleb lemmikloomadega reisimist ja ELi õiguse ülevõtmist. Lisaks parandatakse viiteid õigusaktidele. Muudatus puudutab piiripunkte, kust võib siseneda lemmikloomaga kolmandast riigist Euroopa Liitu. Lisaks on kehtestatud eritingimused teenistuskorte (nt sõjaväe- ja pommikorte) Eestisse toomiseks kolmandast riigist või Euroopa Liidu liikmesriigist. Kriisiolukorras saab nende puhul rakendada lihtsustatud korda. Selleks tuleb taotleda PTA-lt luba ja esitada vajalikud tõendid. PTA kontrollib loomade dokumentide nõuetekohasust ning korraldab menetluse oma korra järgi.

9. Täiendada eelnõu § 1 punktidega 36 ja 37 (muudetud tekstis punktid 39 ja 40), muutes järgnevate punktide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„39) paragrahvi 46 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine Eestisse väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvast riigist ja territooriumilt, mida ei ole nimetatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 17 lõike 1 punktis a või artiklis 28 osutatud loetelus, toimub riigipiiri seaduse alusel Euroopa Liidu välispiiril asuva rahvusvaheliseks liikluseks, sealhulgas reisijatele, avatud piiripunkti kaudu.

(2) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artiklis 9 nimetatud lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine Eestisse on lubatud sama määruse artikli 9 punktides a ja b sätestatud tingimustel.“;

40) paragrahvi 46 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 15 punktis b nimetatud lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine Eestisse on lubatud sama punkti alapunktides i ja ii sätestatud tingimustel.

(4) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 15 punkti b alapunktis i nimetatud isik või üksus esitab samas alapunktis nimetatud loa saamiseks taotluse Põllumajandus- ja Toidumajandusele.“;

Selgitus: Veterinaarseaduse § 46 lõigetes 1 ja 2 täpsustatakse lemmikloomade mittekaubandusliku liikumise tingimusi ning parandatakse viited kehtetule Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 576/2013. Nimetatud viited asendatakse viidetega komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 sätetele, mida kohaldatakse alates 22. aprillist 2026. Täpsustatud § 46 lõike 1 sõnastuse kohaselt toimub lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine Eestisse väljaspool Euroopa Liidu tolliterritooriumi asuvast riigist ja territooriumilt, mida ei ole nimetatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 17 lõike 1 punktis a või artiklis 28 osutatud loetelus, riigipiiri seaduse alusel Euroopa Liidu välispiiril asuva rahvusvaheliseks

liikluseks, sealhulgas reisijatele, avatud piiripunkti kaudu. See tähendab, et kassid, koerad, valgetuhkrud ja lemmiklinnud, kes liiguvad Eestisse samaväärse staatusega ühendusevälistest riikidest (nt AD, CH, FO, GI, GL, IS, LI, MC, SM, VA) võivad siseneda igalt poolt, mitte ainult riigipiiri seaduse alusel Euroopa Liidu välispiiril asuva rahvusvaheliseks liikluseks, sealhulgas reisijatele, avatud piiripunkti kaudu. Veterinaarseaduse § 46 lõikes 2 parandatakse viited kehtetule Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 576/2013 ning uues sõnastuses sätestatakse erisus noorte lemmikloomade puhul, mis on sarnaselt reguleeritud kehtivas veterinaarseaduses. Nähakse ette, et komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artiklis 9 nimetatud lemmikloomade mittekaubanduslik liikumine Eestisse on lubatud sama määruse artikli 9 punktides a ja b sätestatud tingimustel. Veterinaarseaduse § 46 lõikes 3 sätestatakse täiendavalt erisus uue komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 15 punktis b sätestatud korra rakendamiseks. Võrreldes kehtiva veterinaarseadusega on selline erisus uus. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 15 punktis b on sätestatud eritingimused juhuks, kui lemmikloomadena peetavaid koeri toovad sõjaväelased, õiguskaitseasutuste töötajad või otsingu- ja päästemeeskonnad mis tahes kolmandast riigist või territooriumilt. Sellisel juhul peab lemmikloomaomanik, vastutav isik või vastutav üksus taotlema luba selle liikmesriigi pädevalt asutuselt, kus loom siseneb Euroopa Liitu. Veterinaarseaduse § 46 täiendatakse lõikega 4, milles nähakse ette, et komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2026/131 artikli 15 punkti b alapunktis i nimetatud isik või üksus esitab samas alapunktis nimetatud loa saamiseks taotluse Põllumajandus- ja Toiduametile. Kõnealune koer peab läbima dokumentide kontrolli ja identifitseerimise Põllumajandus- ja Toiduameti antud loas määratud kohas ja sätestatud korra kohaselt. Korra nimetatud loa saamiseks kehtestab ja teeb teatavaks Põllumajandus- ja Toiduamet. Veterinaarseadusega seda ei kehtestata.

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooletuid 0)

Kadri Kabel andis ülevaate kümnendast muudatusettepanekust. Ta märkis, et ka see ettepanek on seotud ELi õiguse ja lemmikloomadega reisimisega. Muudatus puudutab eelkõige koertele, kassidele ja valgetuhkrutele paigaldatavaid mikrokiipe. Alates 1. jaanuarist 2028 tuleb nimetatud lemmikloomadele paigaldada riigikoodiga mikrokiip. Muudatuse eesmärk on vältida olukorda, kus loom kiibistatakse pärast 1. jaanuari 2028 riigikoodita kiibiga ning tuleb hiljem näiteks välismaale kolimisel lemmikloomapassi saamiseks uuesti kiibistada. Seetõttu peavad alates sellest kuupäevast kõigi koerte, kasside ja valgetuhkrute kiibid sisaldama riigikoodi ning vastama lemmikloomapassi väljastamise nõuetele.

Urmas Kruuse küsis, kas PTA kiidab heaks teatud tüüpi mikrokiibid. Ta märkis, et komisjonis peeti oluliseks kiipide valikuvõimalust. Heakskiidetud kiipe ja nende tootjaid peab olema mitu, et vältida monopoli tekkimist ning säilitada hinnakonkurents. Siiski peavad kõik kiibid vastama seaduses sätestatud nõuetele.

Kadri Kabel selgitas, et PTA soovis õigusaktist tulenevat tuge võimalike probleemide ja vaidluste vältimiseks. Ta kinnitas, et seadus ei näe ette konkurentsipiiranguid ega soosi monopoli. Kõigil mikrokiipide maaletootjatel on võimalik lasta oma kiibid heaks kiita ning müüa neid veterinaararstidele ja kliinikutele. Mikrokiipide turustajatele piiranguid ei kehtestata.

10. Täiendada eelnõu § 1 punktiga 41 (muudetud tekstis punkt 46), muutes järgnevate punktide numeratsiooni, järgmises sõnastuses:

„46) paragrahvi 111 tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

„(2) Enne 2028. aasta 1. jaanuari kehtinud nõuetele vastava ning Põllumajandus- ja Toiduameti heaks kiidetud mikrokiibi võib koerale, kassile ja valgetuhkrule paigaldada kuni 2027. aasta 31. detsembrini.

(3) Alates 2028. aasta 1. jaanuarist võib koerale, kassile ja valgetuhkrule paigaldada üksnes sellise Põllumajandus- ja Toiduameti heaks kiidetud mikrokiibi, mille identifitseerimiskood vastab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 70a punkti b alapunktis ii sätestatud nõuetele.“;“

Selgitus: Veterinaarseaduse § 111 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse kahe üleminekusättega, mis tagavad kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 6 (7) artikli 70a punkti b alapunktis ii sätestatud uute nõuetega sujuva ülemineku riigikoodiga mikrokiipide kasutamisele koera, kassi ja valgetuhkru puhul. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 70a punkti b alapunktis ii sätestatud nõuete kohaselt peavad peetavate koerte, kasside ja valgetuhkrute identifitseerimiseks kasutatavad süstitavad transponderid (ehk mikrokiibid) näitama individuaalset, kordumatut identifitseerimiskoodi, mida ei saa ümber programmeerida ja mis alates 1. jaanuarist 2028 algab riigikoodiga vastavalt ISO standardile 3166, viidates riigile, kus peetavad koerad, kassid ja valgetuhkrud algselt identifitseeriti. See tähendab, et enne 2028. aasta 1. jaanuari kehtinud nõuetele vastava ning Põllumajandus- ja Toiduameti heaks kiidetud mikrokiibi võib koerale, kassile ja valgetuhkrule paigaldada kuni 2027. aasta 31. detsembrini. Kuid alates 2028. aasta 1. jaanuarist võib koerale, kassile ja valgetuhkrule paigaldada üksnes sellise Põllumajandus- ja Toiduameti heaks kiidetud mikrokiibi, mille identifitseerimiskood vastab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 70a punkti b alapunktis ii sätestatud nõuetele. Üleminekusätete lisamine tagab, et 2028. aasta 1. jaanuarist alates on iga koer, kass ja valgetuhkur märgistatud sellise mikrokiibiga, mis võimaldab väljastada ettevõtjast koera, kassi ja valgetuhkru pidajale või lemmikloomapidajale lemmikloomapassi, ilma loomale uut mikrokiipi paigaldamata. Kuigi alates 1. jaanuarist 2028 kohalduv riigikoodiga mikrokiipide kasutamise nõue on seotud lemmikloomapassi väljastamise nõudega, laiendatakse üleminekusätetega sellise mikrokiibi kasutamise nõuet kõigi koerte, kasside ja valgetuhkrute identifitseerimisel ka siis, kui loomale ei väljastata mikrokiibi paigaldamise ajal lemmikloomapassi. Kuna nimetatud liiki loomadega EL liikmesriikide vaheliseks liikumiseks on vajalik lemmikloomapass ning vajadus selle dokumendi saamiseks võib loomapidajal tekkida looma eluea vältel, on nii looma enda kui loomapidaja huvides, et loom märgistatakse kohe sellise mikrokiibiga, mis võimaldab ilma täiendava nõuetekohase kiibi paigaldamiseta väljastada loomale lemmikloomapassi. Kui mikrokiip on loomale paigaldatud hiljemalt 31. detsembril 2027, on võimalik lemmikloomapassi väljastada ilma, et loomal oleks paigaldatud riigikoodiga mikrokiip. Tänu loodavale riigi lemmikloomaregistrile, kuhu märgitakse mikrokiibi paigaldamise kuupäev, on võimalik veterinaararstidel kontrollida, millisel kuupäeval on koerale, kassile või valgetuhkrule mikrokiip paigaldatud ning tänu sellele on neil võimalik veenduda, et nad täidavad neile kehtestatud nõudeid lemmikloomapassi väljastades.

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooleteid 0)

Kadri Kabel märkis, et üheteistkümnes muudatusettepanek on seotud loomakaitseaduse eelnõuga ning sellega täpsustatakse varjupaiga mõistet. Lisaks täpsustatakse riigilõivuvabastust. Mittetulundusühingust varjupaik on looma esmasel registreerimisel riigilõivust vabastatud. Vabastus kehtib ka juhul, kui varjupaik võtab looma üle teiselt loomapidajalt. Seega ei pea varjupaik tasuma riigilõivu ka loomapidaja vahetumise tõttu registriandmete muutmise eest. Kuna see ei tulnud senisest sõnastusest piisavalt selgelt välja, lisati vastav täpsustus.

11. Muuta eelnõu § 4 punktis 1 kavandatud riigilõivuseaduse § 51⁴ lõiget 2 ja sõnastada see järgmiselt:

„(2) Veterinaarseaduse § 37 lõigete 2 ja 4 tähenduses omanikuta või loomapidaja juurest lahti pääsenud loomade pidamisega tegelev mittetulundusühing, nende loomade hoiukodudesse paigutamise tegelev mittetulundusühing ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 9 punktis b nimetatud tegevusalal tegutsev mittetulundusühing on loomade registris mikrokiibiga märgistatud koera, kassi, valgetuhkru ja veterinaarseaduse § 32 lõikes 3 nimetatud lemmiklooma registreerimise eest ning loomapidaja või lemmikloomapidaja vahetumise korral andmete muutmise eest riigilõivu tasumisest vabastatud.“

Selgitus: Riigilõivuseaduse § 51⁴ lõikes 2 täpsustatakse riigilõivu tasumisest vabastamist käsitlevat sätet. Kooskõlas loomakaitseaduse ja veterinaarseaduse muutmise seaduse eelnõus 899 SE kasutatava terminoloogiaga täpsustatakse, et kõnealuse riigilõivu tasumisest vabastamist kohaldatakse nii hulkuvate loomade pidamisega tegeleva mittetulundusühingu, hulkuvate loomade hoiukodudesse paigutamise tegeleva mittetulundusühingu kui ka komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/2035 artikli 9 punktis b nimetatud tegevusalal tegutseva mittetulundusühingu suhtes. Muudatus on seotud asjaoluga, et eelnõu 899 SE kohaselt eristatakse kolme tüüpi varjupaiku. Lisaks täpsustatakse, et riigilõivu tasumisest vabastus kehtib nii lemmiklooma registreerimise toimingul kui loomapidaja või lemmikloomapidaja vahetumise korral andmete muutmise toimingul. On oluline, et mittetulundusühingutest varjupaigad oleksid riigilõivu tasumisest vabastatud nii loomade esmakordsel registreerimisel kui ka loomapidaja vahetumise registreerimisel juhul, kui mittetulundusühingust varjupaik saab loomapidajaks. Selline olukord võib esineda juhul, kui isik loovutab oma peetava ja juba registreeritud looma varjupaigale. Kuna mittetulundusühingutest varjupaigad tegutsevad suures osas annetustest ja osaliselt ka avalikust rahast (kohalike omavalitsuste lepingupartnerid) ning nende eesmärk ei ole tulu teenimine, on asjakohane vabastada nad riigilõivu tasumisest.

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooletuid 0)

Kadri Kabel selgitas kaheteistkümnendat muudatusettepanekut. Ta märkis, et ettepanekuga parandatakse viiteid eelnõu punktidele, mis jõustuvad 1. juunil 2027 ja käsitlevad lemmikloomade kiibistamist ning registreerimist.

12. Muuta eelnõu § 7 lõiget 2 ja sõnastada see järgmiselt:

„(2) Käesoleva seaduse § 1 punktid 1, 3, 13–18, 22–24, 27, 30–38, 47 ja 48 ning §-d 2–6 jõustuvad 2027. aasta 1. juunil.“

Selgitus: Seoses eelnevate muudatusettepanekutega tuleb muuta eelnõu numeratsiooni ja seetõttu on vaja parandada veterinaarseaduse sätete loetelu, mille jõustumine on eelnõu kohaselt kavandatud 2027. aasta 1. juunil.

Maaelukomisjon

Eelnõu algataja ettepanek

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (muudatusettepaneku poolt 4: Anti Allas, Urmas Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme; vastu 0; erapooletuid 0)

Anti Allas küsis, mida katab 12 euro suurune riigilõiv.

Kadri Kabel vastas, et riigilõiv on arvatud lemmikloomaregistri pidamiskulude katmise alusel. Riigilõivu arvutuses kasutati avalikke andmeid ja varjupaikadelt saadud teavet loomapidajate vahetumiste kohta. Samuti arvestati kennelliidu registrisse kantud uute loomade arvu. Lisaks hinnati, kui palju lemmikloomi tuuakse Eestisse kaubandusliku

liikumise kaudu. Aluseks võeti viie aasta andmed, mille põhjal prognoositi ühe aasta registritoimingute arv. Registri eeldatav hoolduskulu jagati loomade esmase registreerimise ja loomapidaja vahetumise toimingute arvuga. Tulemuseks saadi ligikaudu 11,5 eurot, mis ümardati 12 euron. Prognoosi kohaselt peaks see summa katma täielikult registri kulud. Seletuskirjas on märgitud, et kui registreerimisprotsess kolme kuni viie aasta jooksul stabiliseerub, saab tegelike kulude ja toimingute arvu põhjal riigilõivu uuesti üle vaadata ja vajaduse korral korrigeerida. Oluline on, et riigilõiv ei oleks ebamõistlikult koormav ega takistaks inimestel lemmikloomi pidada.

Siim Pohlak küsis, mis saab neist loomaomanikest, kes jätavad oma lemmiklooma registreerimata ega tasu 12 euro suurust riigilõivu.

Kadri Kabel vastas, et PTA teeb lemmikloomade pidamise üle järelevalvet vihjete alusel. Vihjeid võivad esitada loomakaitseorganisatsioonid ja elanikud, kes märkavad kahtlast tegevust. Laus- ega riskipõhiseid kontrolle lemmikloomapidajate üle ei kavandata. Rikkumise tuvastamisel hinnatakse selle raskust ning vajaduse korral tehakse ettekirjutus koos sunniraha hoiatuse ja rikkumise kõrvaldamise tähtajaga. PTA-l ei ole kavas järelevalvet senisest rangemaks muuta. Oluline on anda inimestele aega uue nõudega harjumiseks. Seetõttu kohaldub juba praegu peetavate lemmikloomade kiibistamise kohustus 1. jaanuarist 2029, mitte 1. juunist 2027.

Anti Allas märkis, et kiibistamisest on kasu siis, kui seda tehakse võimalikult laialdaselt. Probleeme ja ühiskonnale kulusid põhjustavad eelkõige need loomaomanikud, kes nõudeid ei täida. Ta tundis huvi sunniraha rakendamise vastu.

Katrin Tuula selgitas, et PTA rakendab järelevalvemeetmeid järk-järgult. Esmalt tehakse ettekirjutus, millega kaasneb tavaliselt ka sunniraha hoiatus. Sunniraha rakendamisel lähtutakse asendustäitmise ja sunniraha seadusest. Loomakaitseseadus võimaldab jälgitavusnõuete rikkumise eest määrata ka trahvi, kuid trahvimine ei ole esimene meede. Esmalt püütakse rikkumine kõrvaldada võimalikult leebel viisil.

Urmas Kruuse märkis, et eelnõuga tehakse oluline muudatus: kohalike omavalitsuste erinevad registrid korrastatakse ja ühildatakse. See võimaldab tuvastada loomi ka riikide vahel. Ta rõhutas, et eesmärk ei ole karistamine, vaid kultuurimuutus ja loomade heaolu parandamine. PTA ei hakka tegema lauskontrolle, vaid reageerib vihjetele ja konkreetsetele juhtumitele ning saab vajaduse korral kaasata kohaliku omavalitsuse ja politsei.

Siim Pohlak kirjeldas olukorda, kus loomaomanikul võib olla mitu kassi, kellel sünnivad pojad. Ta märkis, et inimesel võib tekkida märkimisväärne kiibistamise ja registreerimise kulu. Ta oli seisukohal, et selliseid praktilisi olukordi ei ole eelnõu raames piisavalt läbi mõeldud. See võib tekitada ühiskonnas pahameelt.

Kadri Kabel nõustus eelkirjeldatud olukorraga, kuid selle lahendamiseks rakendavad PTA ja kohalikud omavalitsused juba praegu praktilisi meetmeid koostöös loomakaitseorganisatsioonidega. Vajaduse korral saavad annetustel tegutsevad varjupaigad ja organisatsioonid aidata loomaomanikke, kes ei suuda katta loomade ravi-, kiibistamis- või registreerimiskulusid. Ta lisas, et kiibistamine ja registreerimine peaks vähendama varjupaikade ning kohalike omavalitsuste kulusid. Vabanevaid vahendeid saaks kasutada kehvas majanduslikus olukorras loomaomanike ja nende kodus elavate loomade toetamiseks.

Urmas Kruuse märkis, et kui inimene võtab endale üle jõu käiva arvu lemmikloomi, vajab ta eelkõige nõustamist ning loomakaitseorganisatsioonide ja varjupaikade abi.

Anti Allas oli seisukohal, et hulkuvaid ja abivajavaid loomi peaks ühiskonnas olema võimalikult vähe.

Siim Pohlak oli seisukohal, et eelnõuga ei lahendata eelkirjeldatud probleeme. Ta kahtles, kas üleriigilise registri loomine ja 12 euro suuruse registreerimistasu kehtestamine on

põhjendatud. Ta leidis, et kohalikel omavalitsustel on oma elanike kohta parem ülevaade ja nad võiksid jätkata registrite pidamist.

Urmas Kruuse märkis, et eelnõuga tuleb riik kohalikele omavalitsustele appi, koondades registrite haldamise ja vähendades kulusid. Täna kasutavad omavalitsused ja veterinaararstid erinevaid süsteeme, mistõttu puudub riigil usaldusväärne ülevaade lemmikloomade arvust.

Siim Pohlak leidis, et kui riik soovib üleriigilist registrit luua, ei peaks selle käivitamise kulu jääma loomaomanike kanda. Tema hinnangul tasuvad lõivu peamiselt kohusetundlikud loomaomanikud, samal ajal kui nõudeid eiravad inimesed võivad maksmist vältida. Ta jäi eelnõu suhtes eriarvamusele.

Anti Allas uuris, kui palju maksab mikrokiibi paigaldamine.

Kadri Kabel vastas, et mikrokiibi paigaldamine veterinaararsti juures maksab ligikaudu 10–15 eurot ning üldjuhul sama palju ka registreerimine. Omanik saab lemmiklooma registreerida ka ise, siis on see tasuta. Eesti Loomaarstide Koja registris maksab registreerimine 25 eurot. Lisaks tuleb arvestada veterinaararsti visiiditasuga, mis sõltub kliinikust.

Urmas Kruuse märkis, et ühiskond peab jõudma arusaamani, et lemmiklooma võtmisega kaasneb vastutus, sh ka teatud kulud.

Marin Daniel lisas, et üleriigilise registri üks eesmärk on võimaldada kaduma läinud lemmikloomi tuvastada sõltumata sellest, millise kohaliku omavalitsuse territooriumil nad leitakse. Kohalike registrite puhul ei pruugi ühes omavalitsuses registreeritud loom olla teises omavalitsuses tuvastatav. Seetõttu on üleriigilise registri loomine oluline.

Urmas Kruuse küsis, miks tuleb lemmikloomana registreerida ka valgetuhkur.

Kadri Kabel vastas, et valgetuhkur kuulub kohustuslikult registreeritavate liikide hulka seetõttu, et looma marutaudi vastane vaktsineerimine on kohustuslik. Registriandmete põhjal saab hinnata valgetuhkrute arvu ja vaktsineerimiskohustuse täitmist.

Anti Allas tundis huvi Vabariigi Valitsuse algatatud loomakaitse seaduse ja veterinaarseaduse muutmise seaduse eelnõu 899 SE vastu ja soovis esitada selle kohta küsimusi. Ta märkis, et eelnõu arutelude käigus on tekkinud kahtlus, et hoiukodudes koheldakse loomi mitte nõuetekohaselt. Ta tundis huvi hoiukodudele kavandatava loakohustuse vastu.

Kadri Kabel vastas, et loakohustus kehtib üksnes varjupaikadele. Varjupaik peab arvestust oma hoiukodude asukoha, arvu ja seal peetavate loomade üle.

Katrin Tuula lisas, et hoiukodudele endile majandustegevuse nõudeid ei kehtestata. Tegevusluba peab olema hoiukodude kaudu tegutseval varjupaigapidajal.

Anti Allas küsis, kas tegevusluba peavad taotlema üksnes mitme hoiukodu kaudu tegutsevad varjupaigapidajad. Ta soovis teada, kui palju probleeme on esinenud hoiukodude kaudu tegutsevate ettevõtjatega.

Urmas Kruuse märkis, et küsimus ei puuduta üksnes tegevuse nõuetekohasust, vaid ka hoiukodude arvu ja loomapidamistingimuste sobivust, aga ka haiguste ning taudide leviku tõkestamist. Vaidlusi on tekitanud kindla veterinaararsti nõue. Nõuet on tõlgendatud nii, et varjupaigal peaks olema üks kindel veterinaararst, kuid tegelikult see nii ei ole ning varjupaik/hoiukodu võib kasutada ka teiste veterinaararstide teenuseid. Täna ei täideta teavitamiskohustust, mistõttu puudub ülevaade varjupaikadest. Selline ülevaade on vajalik eelkõige haiguste võimaliku leviku tõkestamiseks. Samuti on väidetud, et loomi võidakse eutaneerida enne ettenähtud tähtaja möödumist, kuid statistika seda väidet ei kinnita.

Anti Allas küsis, kas ja kui palju on olnud hoiukodudega probleeme.

Kadri Kabel vastas, et ta ei ole eelnõuga 899 SE otseselt tegelenud, kuid riigil puudub praegu täielik ülevaade organisatsioonidest, kes pakuvad lemmikloomadele varjupaika. Seetõttu puudub ka teave selle kohta, kas, kui palju ja milliseid probleeme on esinenud. PTA teeb kontrolli vihje alusel.

Anti Allas kahtles, kas tegevusloa nõue aitab seda olukorda parandada.

Kadri Kabel selgitas, et tegevusloa nõue on seotud ka veterinaarseaduse ja kavandatava lemmikloomaregistriga. Alates registri kasutuselevõtust 1. juunil saavad sellele juurdepääsu tegevusloaga varjupaigad. Ka hoiukodude võrgustiku kaudu tegutsev varjupaik peab veterinaarseadusest tulenevate kohustuste täitmiseks taotlema tegevusloa. Varjupaigast uuele omanikule antav koer, kass või valgetuhkur peab olema kiibistatud ning loomapidaja vahetumine tuleb kajastada registris. See motiveerib varjupaiku tegevusloa taotlema ja tagab nende tegevuse vastavuse veterinaarseaduse nõuetele. Ta lisas, et PTA praktikas määratakse sunniraha üldjuhul veidi suuremas summas kui nõuete täitmise kulu, et rikkumise kõrvaldamine oleks soodsam kui sunniraha tasumine. Sunniraha peab siiski olema proportsionaalne. Loomakaitseaduse rakendusaktiga kavandatakse ka nõue, et varjupaigast uuele omanikule antav loom oleks üldjuhul steriliseeritud, et vähendada soovimatute pesakondade arvu.

Anti Allase sõnul tuleks eelnõu 899 SE võtta ajutiselt menetlusest tagasi, et tekkinud küsimused põhjalikult läbi arutada. Ta leidis, et enne täiskogus menetluse jätkamist tuleks ära kuulata erinevad osapooled. Tema hinnangul ei pruugi juba nõudeid täitvate varjupaigapidajate puhul olla põhjendatud kohustus määrata kindel vastutav veterinaararst, millega kaasnevad püsikulud. Ta pidas ebaõiglaseks lisakohustuste panemist nõuetekohaselt tegutsevatele ja ühiskonda panustavatele hoiukodudele. Nõudeid rikkuvate pidajate suhtes tuleks rakendada järelevalvemeetmeid ja sanktsioone, kuid korralikult tegutsevaid hoiukodusid ei tohiks põhjendamatult koormata. Ta lisas, et mitmed temale teada olevad hoiukodud teevad väga head tööd ning nende tegevuses ei ole probleeme esinenud.

Urmas Kruuse juhtis tähelepanu, et eelnõu 899 SE aruteludes on kujunenud kaks erinevat poolt: Eestimaa Loomakaitse Liit ja Eesti Loomakaitse Selts. Ta märkis, et Eesti Loomakaitse Selts on eelnõu lahendusi toetanud. Eelnõu menetluse raames on toimunud kaks kaasamisistungit. Eestimaa Loomakaitse Liit ei teavitanud kaasamisistungitest Cats Help MTÜ-d, kuigi see kuulub liitu.

Anti Allas märkis, et kodutute ja abivajavate loomade suur arv on ühiskonnas oluline probleem. Ta tõstatas steriliseerimise küsimuse ja märkis, et ministeeriumi ametnikud on teatud juhtudel seda lahendust toetanud. Tema hinnangul peaks probleemsetes olukordades, kus loomapidaja ei suuda loomade paljunemist kontrollida, olema võimalik loomi steriliseerida, et vältida nende arvu jätkuvat kasvu. Ta leidis, et loomakaitseaduse eesmärk peaks olema abivajavate loomade arvu vähendamine ning üksnes kiibistamisest selleks ei piisa. Ta küsis, miks on steriliseerimise teema eelnõu arutelust välja jäetud.

Katrin Tuula vastas, et varjupaikade puhul on rakendusakti kavandis sätestatud, et varjupaigast uuele omanikule antav loom on üldjuhul steriliseeritud.

Anti Allas leidis, et ära tuleks kuulata mõlemad osapooled ning kutsuda arutelule vähemalt üks varjupaiga- või hoiukoduteenuse osutaja esindaja. Ta lisas, et osapoolte hinnangul tuleks astuda täiendavaid samme hulkuvate ja abivajavate loomade arvu vähendamiseks.

Urmas Kruuse märkis, et samalaadseid seisukohti on komisjonile esitanud Eestimaa Loomakaitse Liit.

Katrin Tuula selgitas teavitamis- ja loakohustuse erinevust. Teavitamiskohustuse korral võib ettevõtja tegevust alustada enne teate esitamist või kohe pärast selle esitamist. Loakohustuse puhul kontrollitakse aga enne tegevuse alustamist majandustegevuse nõuete täitmist. Eelkontroll on vajalik avaliku huvi kaitseks, sest hulkuvate loomade tervises seisund on sageli teadmata ning nende pidamisega kaasneb loomatervise ja taudide leviku risk. Loakohustus võimaldab PTA-l enne tegevuse alustamist kontrollida, kas hoiukodude võrgustiku kaudu tegutseval ettevõtjal on olemas karantiiniruum ja kokkulepe veterinaararstiga, kes nõustab loomade hoiukodudesse paigutamise tingimuste küsimustes.

Anti Allas nõustus, et varjupaik peab vastama teatud nõuetele, kuid murekohaks on veterinaararsti kaasamise kohustus, mis muudab tegevuse märkimisväärselt kallimaks.

Urmus Kruuse selgitas, et tegemist ei ole varjupaigas alaliselt töötava või palgal oleva veterinaararstiga.

Anti Allas leidis, et nõuetele vastavust saab kontrollida PTA. Ta nõustus tegevusloa nõudega, kuid jäi kriitiliseks tegevusloaga kaasneva vastutava veterinaararsti kohustuse suhtes.

Katrin Tuula märkis, et vastutava veterinaararsti olemasolu ei välista teiste veterinaararstide teenuste kasutamist.

Urmus Kruuse selgitas, et veterinaararst kui ekspert hindab, kas loomade pidamise koht ja tingimused vastavad peetavate liikide vajadustele ning võimaldavad karantiinimeetmete abil tõkestada taudide levikut.

Anti Allas oli seisukohal, et ettevõtja saaks tegevusloa saamiseks tellida veterinaararstilt nõustamise või eksperdihinnangu ning PTA kontrolliks nõuete täitmist. Tema hinnangul võib kindla veterinaararsti vastutus olla varjupaigale kulukas.

Kadri Kabel vastas, et veterinaararsti ülesanne ei ole varjupaigas pidevalt viibida ega igapäevase tegevuse eest vastutada, vaid täita tugifunktsiooni: hinnata konkreetse varjupaiga riske ja nõustada varjupaigapidajat nende maandamisel. Veterinaararsti kaasamine on oluline ka bioturvalisuse kava koostamisel, et riskid ja nende maandamise meetmed oleksid kirjalikult fikseeritud ning töötajatele ja hoiukodude pidajatele kättesaadavad. Tema hinnangul ei pruugi sellise nõustamise kulu oluliselt erineda ühekordse eksperdihinnangu tellimise kulust.

Anti Allas märkis, et veterinaararst võtab endale vastutuse, mis tema hinnangul on pidev ja eeldab, et nõuded oleksid täidetud iga päev.

Urmus Kruuse selgitas, et komisjoni varasemal istungil kirjeldati veterinaararsti ülesandena hinnata konkreetse hoiukoha ruume, loomade arvu ja pidamistingimusi. Selleks on vaja veterinaarvaldkonna asjatundjat. Kui seaduse rakendamisel ilmnevad praktilised kitsaskohad, saab seadusandja neile hiljem seaduse muutmise reageerida.

Anti Allas väljendas muret, et nõuete kehtestamise järel võib hoiukodude arv väheneda, kuigi nende eesmärk on aidata loomadel jõuda püsivatesse kodudesse. Ta nõustus, et pidamistingimused peavad vastama nõuetele, kuid varjupaigal ei peaks olema ühte vastutavat veterinaararsti, sest sellega kaasnevad kulud.

Kadri Kabel märkis, et loomade tervise hindamise pädevus on veterinaararstil.

Anti Allas nõustus tegevusloa nõudega, kuid mitte kindla veterinaararsti kohustusega.

Urmus Kruuse küsis, kes hindaks sellisel juhul bioturvalisust.

Anti Allas leidis, et eristada tuleb ühekordset ekspertiisi konkreetse nõude täitmise hindamiseks ja veterinaararsti pidevat vastutust.

Urmus Kruuse selgitas, et veterinaararst ei pea olema varjupaigas alaliselt tööl. Loomade ravimiseks võib kasutada erinevaid veterinaararste, kuid hoiukoha ruumid, loomade arv ja pidamistingimused tuleb üle vaadata ning veterinaararst annab nende kohta hinnangu.

Urmus Kruuse lisas, et looma uus omanik peab saama kindluse, et looma tausta on kontrollitud, sh, et vajalikud vaktsineerimised ja muud toimingud on tehtud.

Arutati eelnõu 918 SE edasist menetlemist.

Otsustati:

2.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 21.10.2026 (konsensus).

2.2. Teha ettepanek teine lugemine lõpetada (konsensus).

2.3. Kui teine lugemine lõpetatakse, teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda ja viia läbi lõpphääletus 28.10.2026 14:00 (konsensus)

Kõik otsused olid konsensuslikud: Anti Allas, Urmus Kruuse, Maido Ruusmann, Andrus Seeme.

3. Info ja muud küsimused

Anti Allas tegi ettepaneku võtta tagasi täiskogu päevakorrast Vabariigi Valitsuse algatatud loomakaitseseaduse ja veterinaarseaduse muutmise seaduse eelnõu 899 SE. Ta soovis kutsuda maaelukomisjoni istungile osapooled, kes on pöördunud maaelukomisjoni poole. Pärast arutelu saaks jätkata eelnõu menetlemisega täiskogus. Tema hinnangul aitaks see vähendada ühiskonnas tekkinud pingeid ja tagada, et osapooled saavad oma küsimustele vastused.

Marin Daniel selgitas, et Riigikogu kinnitas täiskogu päevakorra esmaspäeval. Ta lisas, et tagasivõtmise ettepanek tulnuks esitada esmaspäeval enne päevakorra kinnitamist täiskogus.

Urmas Kruuse märkis, et täiskogus kinnitatud päevakorramuutmine ei ole kehtiva korraga kooskõlas.

(allkirjastatud digitaalselt)
Urmas Kruuse
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Jaanika Lokk
protokollija